

Μπορούν οι Έλληνες να γίνουν ευτυχισμένοι;

Άρθρο του **Αγγέλου Κωβαίου**

Προσφάτως ο Κυριάκος Μητσοτάκης περιέγραψε την ευτυχία ως την ύψιστη εθνική διεκδίκηση για τα επόμενα 100 χρόνια. Ήταν μία αναφορά του στη συνέντευξη στο «Βήμα της Κυριακής» και προέκυψε από μία συζήτηση του με τον Στάθη Καλύβα.

«Είναι η ευτυχία (το διακύβευμα για τα επόμενα 100 χρόνια) ως έννοια που συνδέεται με τον τρόπο που εργαζόμαστε και με τον οποίο ζούμε την καθημερινότητά μας, συνδυάζοντας όλα όσα δικαιούμαστε ως πολίτες και ως άτομα και ξεχωριστές προσωπικότητες.

Και η Ελλάδα μπορεί να διεκδικήσει αυτή την “ευτυχία” του μέλλοντος», δήλωνε χαρακτηριστικά ο Πρωθυπουργός.

Θα μπορούσε κανείς να πει ότι πρόκειται για υπερβολικά φιλόδοξο στόχο και να αναρωτηθεί πόσο

ρεαλιστικός είναι, αφότου φυσικά ξεπεράσει τις ψυχαναλυτικές διαστάσεις του ζητήματος, που μπορεί να οδηγήσουν σε συζητήσεις και αναζητήσεις δίχως τέλος.

Υπήρξε ποτέ, στα 200 χρόνια σύγχρονης ελληνικής Ιστορίας, αυτή η «εθνική ευτυχία»; Η απάντηση είναι αρνητική. Ίσως να υπήρχε μία τέτοια αίσθηση στα πρώτα χρόνια του νεοσύστατου κράτους και μετά την αποτίναξη του Οθωμανικού Ζυγού.

Και αν υπήρξε, πολύ σύντομα διακόπηκε με τη δολοφονία του Καποδίστρια, ώστε να παραμένει αναπάντητο το ερώτημα για το πώς θα ήταν τα πράγματα αν ο πρώτος κυβερνήτης είχε ζήσει.

Αν εξαιρέσει κανείς τις μακρές πολεμικές περιόδους, τους διχασμούς, τους εμφυλίους, τις δικτατορίες, τις χρεοκοπίες και περιοριστεί στα διαστήματα (φαινομενικής) ηρεμίας, θα βρεθεί μπροστά σε δυσάρεστες διαπιστώσεις.

Η μακρότερη περίοδος δημοκρατίας και ευημερίας, η οποία καταλαμβάνει σχεδόν το ένα τέταρτο της σύγχρονης ιστορίας μας, είναι η μεταπολίτευση. Η ευτυχία δεν ήλθε ούτε τότε. Δεν μπορούσε να έλθει, λόγω εγγενών προβλημάτων.

Οι λογαριασμοί με την Ιστορία παρέμειναν ανοιχτοί, εθνικές αλήθειες δεν έγιναν ποτέ κοινά παραδεκτές για τίποτε, ούτε για την Επανάσταση, ούτε για την Μικρασιατική Καταστροφή, ούτε για τον εμφύλιο, ούτε για τις ταραγμένες περιόδους του '50 και του '60, ούτε για τη χούντα.

Τα εθνικά συμπλέγματα ήταν πάντοτε πιο ισχυρά από οτιδήποτε άλλο, με αποτέλεσμα η ψευδαίσθηση της «εθνικής ευτυχίας» να εκδηλώνεται σε περιόδους ευημερίας ως ασυδοσία και ξεσάλωμα, ως υποταγή στην ευκολία και την προχειρότητα, ως φτιασίδωμα που θα έκρυβε τάχα όλα τα προβλήματα που δεν είχαν λυθεί από το 1821 κι έπειτα.

Σήμερα, η χώρα έχει πίσω της μία δεκαετία ταπείνωσης από την περιπέτεια των μνημονίων και καταπιέζεται, όπως και ολόκληρος ο πλανήτης, από την πανδημία. Μπορεί μετά από αυτά να κάνει το άλμα προς την «ευτυχία»;

Μοιάζει με άνευ περιεχομένου και ουσίας φιλοσοφικό ερώτημα, όμως αφού το ζήτημα έχει τεθεί από τον Πρωθυπουργό, η πολιτική διάσταση είναι υπαρκτή.

Οι απαντήσεις μάλλον δεν είναι ευχάριστες.

Σε μία ιδιαιτέρως σημαντική ομιλία του στο πρόσφατο συνέδριο του Economist, ο Βαγγέλης Βενιζέλος σημείωσε πολλά και ενδιαφέροντα. Ειδικότερα σε ό,τι αφορά την ευτυχία, είπε: «Ελπίζω, να εγκαταλείψει το θέμα αυτό ο κ. Μητσοτάκης γιατί θα μας οδηγήσει σε αδιέξοδο. Ο ελληνικός λαός είναι ο δυστυχέστερος λαός του κόσμου στις μετρήσεις. Είναι ανικανοποίητος, θεωρεί ότι ζει στο περιθώριο, δεν έχει καμία σχέση με αυτό που ονομάζουμε “ελληνικό παράδεισο”, συνθήκες ζωής, καθημερινότητας, όλοι θεωρούν, η συντριπτική πλειοψηφία δηλαδή, ότι ζει υπό δραματικές συνθήκες».

Όπως εξήγησε δε: «Αυτό είναι μία αυτοπρόσληψη, η οποία καθλώνει σε πολύ μεγάλο βαθμό τη χώρα και σ' αυτήν την αυτοπρόσληψη συντελούν και τα πολιτικά κόμματα και όσοι παράγουν δημόσιο λόγο, για παράδειγμα οι αναλυτές, οι δημοσιογράφοι, οι δημοσιολογούντες, γιατί υπάρχει αυτή η μεμψιμοιρία, αυτή η διάθεση της αυτοταπείνωσης, η οποία νομίζω ότι λειτουργεί αντιπαραγωγικά, αντιαναπτυξιακά. Μας αδικεί από την αφετηρία».

Όλα αυτά διαπιστώνονται σήμερα, όπου κι αν κοιτάξει κανείς. Στην ποιότητα της πολιτικής αντιπαράθεσης, στο περιεχόμενο της, στον λόγο που αρθρώνεται από τους πάσης φύσεως αντιδραστικούς, σε τελική ανάλυση στην ευκολία με την οποία οι μηδενιστικές λογικές πολύ εύκολα υπονομεύουν κάθε είδους προσπάθεια απεγκλωβισμού από όλα εκείνα που κρατούν τη χώρα πίσω.

Το να θέτει ο Μητσοτάκης έναν τέτοιο στόχο, είναι προφανώς κάτι θεμιτό και όμορφο.

Ίσως όμως θα πρέπει να έχει ο Πρωθυπουργός και ένα εναλλακτικό σχέδιο, γιατί υπάρχει μία βάσιμη υποψία: Ακόμη και αν μπορούσε κάποιος να χαρίσει την ευτυχία στους Έλληνες, οι μισοί τουλάχιστον θα ήταν... δυστυχείς, αφού θα έχαναν τη δικαιολογία για να γκρινιάζουν.

10.04.2021

Πηγή: [Protagon.gr](https://www.protagon.gr)

